

בג' מתנות שבחטאות

מאת הרב יהודה זרחיה סג"ל

דאינן אלא למצוה בעלמא, ללא קשר עם הגדרת עבודה. וע"ז הביא ראייה מיניה וביה, דהא חייב בזרקן בחוץ, ועל שיריים אין חיוב בחוץ, ע"כ דהם בגדר עבודה בפנים. אבל לא כן מוכח הסגנון של מנ"ח, דפשיטא לה ג"כ דכיון שהתורה כתבה בחטאת למצוה לתת על כל קרנות המזבה זה בגדר עבודת זריקה הוה, וברור לכל שאין מקום לפקפק ולומר שאין הג' מתנות בגדר עבודה, דהא בעו כהן, ורב פפא הא מחייב מיתה בעבד בהן זר, וגם הא אם קיבל בד' כוסות ונתן מתנה מכל כוס כולן שיריים וליסוד, וכל ספיקו של המנ"ח עלה לו רק, אם הזריקה כאן מתחלקת לשני דינים ולשתי הגדרות, האחת מצד כפרת הקרבן עצמו, הנתינה הראשונה היא על הקרן למען תוקף כפרת הקרבן, ובזה יתכן דנגמרה העבודה תיכף, כיון דבמתנה אחת כיפר, ומה שמחויב עוד בג' מתנות זה לקיים מצות זריקה שנית שהטילה התורה בקרבן חטאת, אבל אין זה מצד מצות הזריקה לכפר, לפיכך יתכן שיותר לכהן לצאת אחר שגמר את הכפרה, שבאה מצד מצות הזריקה הראשונה על הקרן; או דיילמא אין בין הזריקה הראשונה לשאר ולא כלום, וכולם מצוה אחת שלימה הן, אלא שזה דין גבי הכפרה בלבד, דאחר שנתנו מתנה אחת כיפר, אבל לא שחלוקה מהות נתינה ראשונה מחברותיה בעצמותה, ולכן הכהן אסור לו לצאת כיון דעודנו עוסק במצות הזריקה, ואין לו לקחת בחשבון מה שהתרחש כבר

(א) בהא דסברי בית הלל אפילו בחטאת שנתן מתנה אחת כיפר, (זבחים ל"ו ב') ובגמ' (שם ל"ח ב') אמר ר' יוחנן שלש מתנות שבחטאת אינן באות בלילה ובאות לאתר מיתה והמעלה מהן בחוץ חייב. אמר רב פפא יש מהן כתחלתו ויש מהן כסופו, חוץ ולילה זרות וכלי שרת קרן אצבע כיבוס ושייריים כתר חלתן, מיתה לא שריא ולא מפגלא ולא עיילא לגואי כסופו, וכו', ובמנ"ח (מצוה קנ"א) בר ענין האיסור לכהן לצאת באמצע עבודתו נסתפק אם מותר לו לצאת בג' המתנות, וז"ל: גם נסתפקתי אם זרק זריקה אחת ויצא, מי נימא כיון דכיפר בזריקה אחת הו"ל כגמר עבודה לענין זה, או דיילמא כיון דהשאר צריך לזרוק למצוה עכ"פ, הו"ל כאמצע עבודה, עכ"ל.

ובסו"ס בית יצחק חו"מ להגאון ר' יצחק שמעלקיש זצ"ל, כותב דהתנן הגאב"ד רישא הג"ר נתן לעוין ז"ל לפשוט מגופא דמילתא, וז"ל: דאם לא היו נחשבות לעבודה לא היה חייב עליהן בחוץ, והרי הזורק שיירי הדם בחוץ א"פילו שיירי דם הפנימיים פטור, הואיל ושיירי מצוה הן, כדאיתא בזבחים ק"י, ופסק כן הרמ"ב ב"ם פ"ט ממעה"ק, ומדמחייב לר' יוחנן על ג' מתנות בזרקן בחוץ ע"כ עבודה חשובה, וא"כ יש לחייב בכהן היוצא אחר מתנה הראשונה וכו', עכ"ל.

והנה הוא ז"ל הבין דהמנ"ח נסתפק אם ג' המתנות אינן בגדר עבודה כלל, ולכן הסברא להתיר לכהן לצאת ולמסור לאתר לגמור וכיו"ב,

ולמעוטי שאר מתנות אתא, אלא לבאר שמיידי בזריקה, דיש בעבודה זו בכללותה משום כפרה, דהא שפיר בעבודת זריקה יש שייכות לכפרה, אבל לא לתלות זה דוקא במתנה א' שהיא ככפרה ממש.

אך יתכן למצוא מזה גופא מקור להרמב"ם דמצריך לשם בעלים בכל ארבע עבודות (רפ"טו מהל' פסוהמ"ק) והוא היפך שיטת רש"י (ד' א' ד"ה וישנו בד' עבודות) שכותב: אבל שינוי בעלים לא שייך אלא בזריקה וכו' עכ"ל, וכ"כ התוס' ריש מכילתין: ושינוי קדש שייך בהנך ד' עבודות כגון עולה לשם שלמים, אבל שינוי בעלים לא שייך אלא בזריקה וכו' עכ"ל, וסוגיית הגמ' דף ד' ודף י' מוכיחות כוותייהו, וכבר עמד על כך המל"מ על אתר וחתרו הר' אחרונים ליישב דברי הרמב"ם בכמה וכמה דרכים. עי' בזבח תודה להגה"צ בעל החפץ חיים זצ"ל, (בדף ח' על הסוגיא תודה לשם תורת הבירו, ובדף י') ועוד ועוד.

ולהנ"ל, הרי נמצא להדיא בדברי רב אשי דיש דין של לשם בעלים בשאר נתינות בחטאת שהם לא מעכבות כפרה, ודמו לכאורה שפיר לשאר עבודות, כיון דכל העוקץ שהוא כפרה כבר ניטל, דהא כבר כיפר, ומשו"ה לפי המס' קנא דהגמ' דילפינן שינוי בעלים מהכא מקרא מפורש גבי זריקה, דמשמע על כל עבודת הז' זריקה בכללותה, גם על הנתינות שלא באות לכפרה, תו מהכא נילף לכל שאר עבודות, דגם בהו צריך לשם בעלים, אלא שלגבי חלות הדינים יש חילוק ביניהו דבזריקה הראשונה חל דין של פסול שינוי בעלים, ולגבי חטאת פסול, ובשאר לא עלה לשם חובה, וכן לגבי שאר עבודות לא שייך חלות הדינים, אא"כ חושב ע"מ לזרוק במידי דתלי בכפרה.

ולפ"ז דברי הגמ' דף י' דשוחט לשם פלוני כשר ושוחט ע"מ לזרוק פסול, שפיר גם להרמב"ם, דשוחט לשם מי שאינו בעליו אף שעביד איסורא, אבל לא חל אכתי שום פסול

לגבי הבעלים של הקרבן בינתיים, שנתכפר לו, דאין זה דין בגוף מצות הזריקה, ודו"ק.

(ב) ויש לפ"ז מקום לתרץ תמיהת התוס' החמורה בריש זבחים בסברא עפ"י הג"ל, דר' שינוי בעלים בזריקה יליף רב אשי (זבחים ד' ב') ממקרא „ונרצה לו לכפר עליו“, וכתבו התוס' בד"ה רב אשי, וז"ל: תימה למה לי קרא לשינוי בעלים בזריקה, הא אפילו שאר עבודות לא מיפסלי אלא בשוחט ע"מ לזרוק, כל שכן זורק עצמו דבעינן שם בעלים, עכ"ל, וע' מש"כ בצאן קדשים ופנים מאירות לתרץ, ושפיר דחה בחק נתן דכוונת התוס' דמסברא יש להבין דבעינן ע"מ לזרוק, ולכן כל שכן בזורק עצמו, שמסברא יש לפסול בה שינוי בעלים, ולמה לי קרא, ועי' בשטמ"ק בשם תוס' ט"ך, וכן בשם תוס' הר"פ מובא, דר' גזה"כ הוא במחשב מעבודה לעבודה, יע"ש.

להנ"ל הא מעיקרא ל"ק, דהקרא נחוץ ללמוד למצוה על ג' מתנות לשם בעלים, דסד"א שאחר הראשונה שניתנה שאינן מכפרות אין כבר לכאורה מקום לדרוש לשם בעלים קמ"ל דכיון דמצות זריקה אכתי נמשכת, בעינן בה לשם בעלים, דאין נ"מ לגבי המצוה שנחוץ בה לשם בעלים בין נתינה קמייתא לשאר מתנות, אלא שלענין חלות הדינים מה נפסד ע"י שינוי בעלים, בזה הוא דחלוקה הא' מג' המתנות, דכיון דכבר כיפר, תו לא חל שום מילתא דפסולא על מה שנתן שלא לשם בעליו, אבל איסור לשנות מיהא איכא, כיון דזריקה היא בעינן בה לשם בעלים.

(ג) ולכאורה מהראשונים, בעלי התוס' ותו' ט"ך ותו' הר"פ שלא תירצו כן, משמע דסברי דב' דינים הן בזריקה, ואין כלל למילף מהך קרא דחייב לחשוב לשם בעלים בג' מתנות.

אך יש לומר בפשטות, משום דהכא „ונרצה לו לכפר עליו“ כתיב, וכפרה הא ליתא אלא בראשונה בלבד, אבל י"ל דהמקרא לאו לדיוקא

כיון שהוא מתכוין לדבר שאינו פוגע, מאחר שבזריקה גופא לא נפגע, לא מהני המחשבה הזאת בעבודה אחרת, ובמקור"א נרחיב אי"ה עוד.

ואת"ל שמתשבת זריקה גם היא פוגמת ויש בה דין שינוי בעלים, אתי שפיר תמיהת התו' הנ"ל למזו' לן קרא מיוחד ונרצה לו לכפר עליו לשינוי בעלים בזריקה תיפוק ליה דבמחשבת זריקה בשעת עבודות אחרות, שחושב על מנת לזרוק שלא לשם בעליו פסול, כש"כ בזריקה גופא, ולהנ"ל מהפסוק הזה ילפינן טובא, דגם אם חישב בשעת עבודה אחרת על זריקה לא לשם בעליו נפסל גם אם הזריקה היא כזאת שאינה מעכבת כפרה, כגון בג' מתנות שבחטאות, אע"פ שבהם עצמם לא נפסל לא לשם בעליו, כיון שכבר כיפר במתנה ראשונה, ומ"מ מתשבה בטרם כיפר אף שהיא על המתנות האחרות פוסלת, דשם זריקה עליה, וחל פסול בשעת העבודה האחרת. במיוחד, די"ל דמצד הזריקה בכללותה יש פסלות לא לשם בעליו, הכולן לכפרה, אלא שאחר שכבר כיפר בראשונה אינו נזקק יותר לכפרה אבל בעצמותן כולן מכפרות, והבן.

(ה) וזוהו נוכל להסביר דברי רש"י בסוגיין התמוהים לגדולי ישראל, וז"ל רש"י: אינו באות בלילה ואע"פ שאינו מעכבין, ולא זריקה גמורה היא, מיהו דם שנפסל בשקיעת החמה וכו', עכ"ל, הרי רש"י לא מפרש שאינו באות בלילה מצד שאין עבודה בלילה, ע"כ מפני שאין דין זריקה גמורה על הג' מתנות כדברי רש"י כאן, ואפ"ה: כותב דם זה נפסל בשקיעת החמה, והא דם שנפסל בשקיעת החמה אינו לכל מילי, דמסתמא שיריים לא יפסלו, והוא רק גבי עבודות, דאין הדם ראוי לעבודה יותר, דחל על הדם דין פסלות לגבי עבודה, וא"כ צריך ביאור מדוע חל פסלות על הדם גבי הג' מתנות שאינו בגדר זריקה ועבודה גמורה, ועי' היטב בכתבי הגרי"ס גאב"ד

בהכי, משא"כ שחט ע"מ לזרוק לשם פלוני, דחל אז שם פסול על הקרבן והרמב"ם הכליל רק את העיקרון, דיש שינוי בעלים כמו שינוי קודש, אבל כל אחד כדנינו, לפי הסברות התר לוקות, וז"ש, ואין להאריך כאן.

וכי תימא, כיון דאין שום חלות של דיני כפרה על ג' המתנות מה שייך בזה להצריך לשם בעלים. הא ליתא, דדין בעלים לא שייך לכפרה דוקא, אלא היא הלכה הדרשת שעצם הקרבן הזה יהא עבור בעליו, ומש"ה גם בשאר עבודות סובר הרמב"ם דשייך הך הילכתא של איסור שינוי בעלים, ונמצאו הרמב"ם והתו' לטעמייהו, התו' שסוברים דאין שינוי בעלים אא"כ במידי דבעי כפרה, לא יכלו לתרץ ה' תמיהה שלהם הנ"ל גבי ג' המתנות, כיון שהוא לא מכפר, לכן נשאר בתמיהה, לפי שיטתם דצריך בעלים רק במידי דשייך להם. אבל לה' רמב"ם דהפסול שלא לשם בעלים נאמר בכל ארבע עבודות, אף בדברים שאינם לכפרה, בודאי יוכל לתרץ תמיהת התו'. ואדרבה מכאן יהיה לדעתו מקור לסברתו, דשייך בעלים לכל מעשה הקרבן, דלשם בעלים אינו גדר רק לשם הכפרה, אלא לעצם הקרבן, ודו"ק.

(ד) והנה במתכוין בשעת שאר עבודות לזרוק את ג' המתנות שלא לשם בעלים, דבר עלמא בשחיטה וכו', ע"מ לזרוק שלא לשם בעלים חל הדין של שינוי בעלים, היכי נדיני' להאי דינא, לסברת רש"י והתוס' הנ"ל, דאין מחשבה פוסלת אלא מחשבה אזריקה, ולא בשאר עבודות, אם נימא דאף אם בזריקה עצמה של הג' מתנות יחשוב לא יהני, משום דכבר כיפר, ואין יותר מה להנזק לבעלים, כנ"ל, אבל השתא בעמדו מקודם, דעדיין לא נתן כלום, ולא כיפר, הא אותם ג' המתנות ראויים מיהא לכפר באם לא יתן הראשונה, ואולי נימא דזה ג"כ מהני לחול השתא דין שינוי בעלים, ויש עוד להרחיב בזה, אבל מסברא ראה להכריע דאין חלות של דין פסול

בריסק מש"כ בזה, ובקרן אורה כאן בסוגיין מצאתי ששיריים ג"כ נפסלין בשקיעת החמה, ולא נשפכין ליסוד רק לאמה, והוא חידוש. ובס' מרן החזון איש (קדשים לקוט"ס סי' א' ס"ק י"ג) מביא דעת הל"ה זי"ע דשיריים לא נפסלין בשקיעת החמה אלא בעמוד השחר, כמו האמורין, ונחלק על זה מרן החזון"א, דברור לו דגם שיריים נפסלין בשקיעת החמה, וגם זרות איכא בשיריים, את"ד. ולכאורה לענ"ד אחרי המחילה ממרן נראים סברות הל"ה וה' גאב"ד מבריסק מובנות יותר, דשיריים אינן בגדר עבודה, אף שזוקקים לכהן, והפסלות של הדם בשקיעת החמה הוא רק לגבי עבודות.

גם חידוש לע"ד לומר, לחייב בשיריים אזי רות מיתה, דפעולת שפיכת שיריים ע"י זר נראה לכאורה כמי שלא עשה כלום, ואין מקום למיתה בהכי, והניחא בהקטרה חייב זר, משום דגבי הקרבן הא לא ירד מהמזבח, ואיכא בו מעשה הקטרה. ולפ"ז דאין דם נפסל אלא לגבי עבודה הדק"ל מודע נחשבות ג' מתנות לעבודה גבי פסול הדם בשקיעת החמה. ולהנ"ל גיחה דלגבי דין הזריקה שבהם אין חילוק ממתנה אחת לשאר המתנות, ול- כולן דין עבודה גמורה, שעליהן להיות דוקא כיום, אלא לאחר מעשה, שכבר נתן אחת כיפר, ואז הוקלש הדין עליהן, ותו אינן בגדר עבודה גמורה, אבל הדין של פסול הדם בש- קיעת החמה קאי שפיר עלייהו, כיון שהם כולן בגדר עבודה, ולכן אסור לזרוק הדם בלילה בג' מתנות, משום דחל פסול על הדם גבי הזריקות כולן, שמה שאינן זריקה גמורה כלי' רש"י הנ"ל, הוא לא מצדן אלא מצד המעשה שכבר כיפר, והד"ק.

גם חידוש לע"ד לומר, לחייב בשיריים אזי רות מיתה, דפעולת שפיכת שיריים ע"י זר נראה לכאורה כמי שלא עשה כלום, ואין מקום למיתה בהכי, והניחא בהקטרה חייב זר, משום דגבי הקרבן הא לא ירד מהמזבח, ואיכא בו מעשה הקטרה. ולפ"ז דאין דם נפסל אלא לגבי עבודה הדק"ל מודע נחשבות ג' מתנות לעבודה גבי פסול הדם בשקיעת החמה. ולהנ"ל גיחה דלגבי דין הזריקה שבהם אין חילוק ממתנה אחת לשאר המתנות, ול- כולן דין עבודה גמורה, שעליהן להיות דוקא כיום, אלא לאחר מעשה, שכבר נתן אחת כיפר, ואז הוקלש הדין עליהן, ותו אינן בגדר עבודה גמורה, אבל הדין של פסול הדם בש- קיעת החמה קאי שפיר עלייהו, כיון שהם כולן בגדר עבודה, ולכן אסור לזרוק הדם בלילה בג' מתנות, משום דחל פסול על הדם גבי הזריקות כולן, שמה שאינן זריקה גמורה כלי' רש"י הנ"ל, הוא לא מצדן אלא מצד המעשה שכבר כיפר, והד"ק.

והשאגת אריה (סי' י"ז) מתרץ קושיית החו' (זבחים ג"ו א' ד"ה מנין) שהקשו למה למדו דם שנפסל בשקיעת החמה מביום הקריבו את זבחו יאכל ביום שאתה זבח אתה מקריב וכי' תיפוק ליה דבלילה אי אפשר להקריב

אבל לע"ד אף שאיני כדאי, זה לא מספיק כל כך, דלא דמו לאברים ופדרים, דהכא אכתי מצות זריקה עביד, בכל המתנות, למרות שאינן מעכבות כפרה, ומצות עבודה שבזריקה היא רק ביום, ויכולים ללמוד שפיר גם זה ממקרא ביום צוותו. ולהנ"ל, רש"י לא נכנס כלל כאן רק לומר, דדם זה נמי נפסל בשקיעת החמה, משום דמצות עבודה זריקה יש כאן גם בג' מתנות, כנ"ל, וגם בדיעבד אם עבר ונתן בלילה אין הן בגדר בתינות כלל, משום דחל כבר פסלות על דם שהיה ראוי להקריבו במזבח (ובס"ס בית יצחק הנ"ל תירץ חתנו מעצמו קושיא הנ"ל כמו השאג"א ולא נזכר בד"ק).

ולכן י"ל דהפסלות בגוף הדם עדיפא מה- נלמד מביום צוותו דלא רק שאסור לעבוד בלילה הנלמד מביום צוהו, אלא אין לעבודה זו תוקף כלל, יהרי היא כמו שאיננה, שהדם כבר נפסל מהיותו ראוי לעבודה, ולא עשה כלום, וא"ש קו' התוס' הנ"ל, והדברים עתיקים.

(ו) ולגוף חקירת המנ"ח הנ"ל נראה לי ראייה ברורה, דהדין שאין הכהן רשאי לצאת באמצע העבודה איננו דוקא על חלק העבודה שמעכב כפרה, אלא על כל חלקי העבודה בכללותם, דהא קמן הא דתנן (ביומא ס"ח) אמרו לו לכהן גדול הגיע שעיר למדבר וכי' בא לו כה"ג לקרות, ובגמ' אמרו הא קמ"ל דקסבר ר' יהודה כיון שהגיע שעיר למדבר

נעשית מצוותו, ופרש"י ומתחיל לקרות הפר"ש, עכ"ל, הרי דקודם שהגיע השעיר המשתלח למדבר לא הורשה הכהן הגדול לקרות את הפרשה. וצריך באור מהו הטעם בזה, וכתוב בספרו של מרן הגאון מבריסק הגריז"ס זצ"ל (בסוף ספרו בחלק החדושים במכתב הראשון) בשם אביו מרן אור ישראל, הגאון ר' חיים זצ"ל, שאסור היה לכהן גדול לצאת מעזרה לעזרת נשים, משום שאין רשות באמצע הר עבודה לכהן לצאת, ולכן מצד הלכה זו לא יכול היה לצאת מהעזרה, ועי"ש, והא קי"ל עד מתי יהא זקוק להיות חי. עד שעת מתן דמים של חבירו (יומא מ' ב' וש"נ) ופרש"י אבל משעת מהו דמים ואילך, אע"פ שעדיין לא התודה לפי סדר המקראות וכלה מכפר וגו' (ויקרא ט"ז): יסמך אהרן וגו' אם מת אין צריך אחר וכי עכ"ל, א"כ קשה למה זקוק היה כה"ג להתעכב כל כך, עד שידע שהגיע השעיר למדבר, הרי כל הדרך של השעיר למדבר איננה מעכבת את הכפרה, ולא נזקק להמתין, אא"כ נימא דהכל עכ"פ בכלל המצוה. גם אם לא מעכבת הכפרה, וכל שכן שכל המתנות, שהם מצות זריקה המוטלים על הכהן, שאסור לו לצאת באמצע. ולא איכפת לן מה שאין עיכוב בכפרה שמתוך כך נעלה על לבנו לחלק ביז שני הדינים, דלפ"ז גם בשעיר היה לנו לחלק לשני דינים, מה שזקוק לעמוד חי עד שעת מתן דמים של החי, ומה שמ" הווייבים לשלח את"כ, אע"כ דלא מתחלקת הר מצוה מתוך זה, (וידעתי שיש לדחוק ולחלק, אך לא ניחא לי).

והכרונ"י שעוררו על הגר"ח כיון שאינו עובד למה ימתין הכה"ג עד שיגיע השעיר למדבר מטעם זה, אבל הא מפורש כדברי הגר"ח דאע"פ שאינו עובד על הכהן להמתין, דהרמב"ם (פ"ג מביאת המקדש ה"ו) אוסר לכהן הדיוט אונן לעבוד, ואעפ"כ אסור לו לצאת מהמקדש באמצע עבודה, אלא ימתין עד שיהא אחר שישלים העבודה; ואם לא נמצא

אחר, הוא לא ישלים כיון שמחלל העבודה, כ"כ המנ"ח (כאן מצ' קנ"א) יע"ש, ואפילו להראב"ד שהקשה בהשגות שם, היינו בכהן הפסול לעבודה מצד אנינותו, ע"ז הקשה שאין לו איסור לצאת, אבל במי שלא נפסל לא הקשה; אלא שהוא ז"ל סבור שזה הלאו דוקא נאמר רק בכה"ג (עי"ש בהשגה הלכה ה') ועי' היטב בספרו של מרן הגר"ח זצ"ל, ובחדושים הארוכתי בס"ד בזה, ואכמ"ל.

ז) והלום ראיתי עוד דברים תמוהים שאין להם מובן בדברי הגאב"ד דרישא ז"ל שכותב בבית יצחק שם לתמוה וללא מענה על דברי רב פפא דחייב בג' מתנות אורות, והא זר לא חייב אלא בעבודה תמה שאין אחריה עבודה כמבואר ביומא דף כ"ד ואיך יחייב על עבודה כזאת שאפשר לבטלה, עי"ש. את"ד.

ואינני יודע מה הוקשה לו, הא כל הדי' מתנות הם מצוה מפורשת שבתורה, וזה אי אפשר לבטל, רק כפרה יש לו כבר במתן קרן הראשון שנתן, אבל לא קיים עדיין כל המצוה של תורה, וזריקה זו של ג' מתנות נחשבות כאמור לעבודת זריקה ממש, והיא עבודה שאין אחריה עבודה, דעל המזבח בדמים אין לאחר זריקה עבודה ולא גרעה מהקטרה, דזר חייב עליה מיתה אע"פ שאין היא מכפרת (שם יומא) זאה לא הקטיר לא מעכב מידי. ולשון רש"י (ביומא כ"ד א' שם) הוא: זריקה עבודה אחרונה שבדם, וכן הקטרה בקומץ מנחה, ובאברים ופדרים וכי עכ"ל, זוהי הר הגדרה של הגמ' שם, במושג עבודה תמה ולא עבודה שיש אחריה עבודה, ואין לזה כלל קשר לכפרה. והנה סברת ר"ש (זבחים י"ג א') בהילוך, שאין פוסל בה מחשבה משום שיכול לבטלה, באם ישחוט אצל המזבח, ולכן לא פוסל בה מחשבה, והא בזרות מחייב גם ר"ש (זבחים י"ד ב') למסקנא דאמר עולא הולכה בזר פסולה אפילו לר"ש, והגע בעצמך אפילו לר"ש בהולכה דמשכח"ל בה ביטול של כל

המצוה מחייב אזרות, כש"כ בג' מתנות שא"א הולכה בזר פטור — כיון שאפשר לבטלה, לבטלה ממצותה כלל וכלל. ואפילו למאי ד'כבר ביארנו ולא שייך לנ"ד, דא"א לבטלה, אמרי (לעיל שם) רבה ורב יוסף דלר"ש דהכל בכלל זריקה של התורה היא, וזה ברור.

ברכותינו המאליפות והגלגלות לחברינו וידידינו הרבנים:

— להכתרתו לרב העיר רמלה	הרב אברהם אבוחצירא שליט"א
— להבחרו לרב העיר בתיים	הרב עזרא עדס שליט"א
— להבחרו לרב העיר לוד	הרב חיים חדד שליט"א
— להבחרו לרב העיר נצרת עלית	הרב אלי' אבוחצירא שליט"א
— להבחרו לרב מקומי לנשר—תל-חנן	הרב טוביה בהריר שליט"א
-- להבחרו לרב מקומי לנשר—תל-חנן	הרב מרדכי בר מוחא שליט"א
— להבחרו כרב מקומי לגבעת שמואל	הרב יעקב יוסף זינגר שליט"א
— להכתרתו לרב מקומי לאבן יהודה	הרב יעקב מאיר רוזנצווייג שליט"א
— להבחרו לרב מקומי לכפר יבנה	הרב יוסף אבוחצירא שליט"א
— להבחרו לרבה של נתלים	הרב דניאל שילה שליט"א
— להבחרו לרבה של בית עזויאל	הרב בנימין אסולין שליט"א
— להבחרו כרב שכונה בבתיים	הרב אליהו בקשי שליט"א
— להכתרתו כרב שכונה בחיפה.	הרב דוד קדוש שליט"א

יזכו לשאת את תפקידם הנעלה ברמה בהחדרת התורה והיראה בכל שטחי החיים, לרומם ולאדר את קרן התורה, ולחנך הדור הצעיר לערכי התורה ואהבת ישראל.